

А К Т

лісопатологічного обстеження насаджень на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів по державному підприємству "Волинський військовий лісгосп"

"12" грудня 2025 року

м. Луцьк Волинської області

Нами, заступником начальника філії "Вінницялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі - філія "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Олександром БОЛЮХОМ, завідувачем сектору нагляду, обліку і прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" Віталієм СТЕГНЯКОМ, інженером-лісопатологом I категорії сектору нагляду, обліку і прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" Олексієм РАДЕВИЧЕМ (відповідно до листа ДП "Волинський військовий лісгосп" від "08" грудня 2025 року № 665), начальником відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства (далі - Північно-Західне міжрегіональне УЛМГ) Володимиром КАСЯНЧУКОМ, головним спеціалістом відділу мисливського господарства, охорони

та захисту лісів Північно-Західного міжрегіонального УЛМГ Яною ЛИМАР, головним лісничим ДП «Волинський військовий лісгосп» Віктором МАКСИМЧУКОМ, інженером охорони та захисту лісу ДП «Волинський військовий лісгосп» Ярославом СМІХОВСЬКИМ, лісничим Бахівського лісництва Сергієм ГРИЦЮКОМ, лісничим Бережницького лісництва Богданом ДАВИДЮКОМ, лісничим Володимир-Волинського лісництва Богданом ЯРЕНЧУКОМ, лісничим Поворського лісництва Павлом ОСАДЧУКОМ, лісничим Черемошнянського лісництва Петром ОСАДЧУКОМ в період з 11 по 12 грудня 2025 року проведено лісопатологічне обстеження (відповідно до п. 8, 9 Порядку організації охорони та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні ДП "Волинський військовий лісгосп" на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів. Обстеженням встановлено наступне:

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування								Причини призначення заходів	Орієнтовна інтенсивність проведення заходів, %
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, м ³ на 1 га	категорія лісів		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Бахівське лісництво														
1	44	5.4		5.4	8СЗ2БП	60	0.70	1	21	28	290	4	соснові лубоїди, златки	10
6	40	5.0		5.0	10СЗ	55	0.70	3	15	24	160	4	соснові лубоїди, златки	10
8	13	1.0		1.0	10СЗ	75	0.90	1	23	32	440	4	соснові лубоїди, златки	10
9	1	1.9		1.9	10СЗ	75	0.70	2	21	32	310	4	соснові лубоїди, златки	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
9	30	0.8		0.8	10СЗ	51	0.70	2	15	20	200	4	соснові лубоїди, златки	10
9	31	0.9		0.9	10СЗ	51	0.70	2	16	18	210	4	соснові лубоїди, златки	10
10	4	0.6		0.6	10СЗ	70	0.70	1	22	28	310	4	соснові лубоїди, златки	10
10	5	0.8		0.8	10СЗ	58	0.70	2	17	20	220	4	соснові лубоїди, златки	10
11	32	0.7	(2)	0.5	10СЗ	59	0.70	4	12	20	120	4	соснові лубоїди, златки	10
11	34	1.6		1.6	10СЗ	57	0.70	4	12	20	120	4	соснові лубоїди, златки	10
11	38	3.5	(3)	3.3	10СЗ	70	0.70	3	18	32	250	4	соснові лубоїди, златки	10
15	38	4.2		4.2	4СЗЗБП2ОС1ВЛЧ	55	0.80	1	19	24	220	4	соснові лубоїди, златки	10
18	43	1.7		1.7	9СЗ1БП	65	0.70	2	18	26	220	4	соснові лубоїди, златки	10
23	21	2.7	(4)	1.2	10СЗ+СБ	57	0.70	1	20	28	285	4	соснові лубоїди, златки	10
23	28	1.6	(2)	1.5	10СЗ	47	0.70	1	18	24	260	4	соснові лубоїди, златки	10
25	1	0.7		0.7	6СЗ4БП	47	0.70	3	13	16	120	4	соснові лубоїди, златки	10
25	37	1.0		1.0	10СЗ	65	0.70	1	21	28	320	4	соснові лубоїди, златки	10
25	38	3.2	(6)	1.2	10СЗ	66	0.80	2	19	28	300	4	соснові лубоїди, златки	10
27	1	4.0		4.0	9СЗ1БП	65	0.70	1	23	28	290	4	соснові лубоїди, златки	10
27	2	3.7	(2)	2.0	ЗЯЛЄ2СЗ2БП1ДЗ 1ВЛЧ1ОС	85	0.70	1	25	32	320	4	соснові лубоїди, короїд типограф, златки	10
27	2	3.7	(3)	0.7	ЗЯЛЄ2СЗ2БП1ДЗ 1ВЛЧ1ОС	85	0.70	1	25	32	320	4	соснові лубоїди, короїд типограф, златки	10
27	5	8.0		8.0	10СЗ	75	0.70	1	25	32	380	4	соснові лубоїди, златки	10
27	45	5.1		5.1	10СЗ+БП	80	0.60	1	25	32	310	4	соснові лубоїди, златки	10
28	1	5.8		5.8	7СЗЗБП	45	0.70	2	16	18	150	4	соснові лубоїди, златки	10
28	42	7.0	(2)	6.5	10СЗ	75	0.60	3	19	28	200	4	соснові лубоїди, златки	10
31	3	18.5	(4)	16.5	10СЗК	38	0.80	1	15	16	230	4	коренева губка, соснові лубоїди	10
31	16	3.8	(2)	3.6	10СЗ	38	0.80	2	14	16	220	4	соснові лубоїди, златки	10
32	35	1.2		1.2	10СЗ+БП	70	0.60	1	24	32	310	4	соснові лубоїди, златки	10
35	27	2.4	(5)	1.0	10СЗ	58	0.70	1	22	28	290	4	соснові лубоїди, златки	10
35	41	11.8	(7)	10.2	8СЗК2БП	47	0.80	2	16	18	200	4	соснові лубоїди, златки	10
36	26	53.2	(14)	49.6	10СЗК	63	0.60	1	21	28	280	4	коренева губка, соснові лубоїди	10
37	16	1.8		1.8	10СЗ+БП	45	0.70	2	15	18	180	4	соснові лубоїди, златки	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
37	30	4.5	(2)	4.3	10СЗ+БП	54	0.70	2	17	24	220	4	соснові лубоїди, златки	10	
37	34	2.9	(2)	2.2	9СЗ1БП	55	0.70	2	17	20	220	4	соснові лубоїди, златки	10	
37	35	6.5	(2)	6.2	10СЗ+БП	51	0.70	1	18	24	250	4	соснові лубоїди, златки	10	
38	6	0.5		0.5	4СЗ2БП2ОС1ВЛЧ 1ЯЛЄ	85	0.60	2	22	36	270	4	соснові лубоїди, златки	10	
40	9	0.4		0.4	10СЗ+БП	43	0.80	2	15	18	200	4	соснові лубоїди, златки	10	
40	15	2.3		2.3	10СЗ+БП	65	0.70	1А	26	30	390	4	соснові лубоїди, златки	10	
47	17	7.5	(2)	7.2	10СЗ+БП	47	0.80	2	14	16	190	4	соснові лубоїди, златки	10	
47	38	2.5	(2)	1.8	10СЗ	62	0.80	2	17	18	260	4	соснові лубоїди, златки	10	
48	25	4.6		4.6	10СЗК	74	0.60	2	22	28	300	4	коренева губка, соснові лубоїди	10	
49	9	0.8	(2)	0.5	6СЗ(65)4СЗ(80)+БП	65	0.70	2	20	26	320	4	соснові лубоїди, златки	10	
57	12	0.9		0.9	7СЗЗБП	30	0.70	1	12	16	120	4	соснові лубоїди, златки	10	
57	64	0.5		0.5	7СЗЗБП	50	0.70	1	19	20	210	4	соснові лубоїди, златки	10	
58	21	0.8		0.8	10СЗ+БП	52	0.70	1	20	24	270	4	соснові лубоїди, златки	10	
Разом				181.5											
Бережницьке лісництво															
5	12	0.9		0.9	10СЗ	53	0.81	2	18	24	277	4	соснові лубоїди, златки	10	
5	13	1.0		1.0	10СЗ(55)+БП+СЗ(78)	55	0.90	3	14	18	200	4	соснові лубоїди, златки	10	
11	35	7.6		7.6	8СЗ2БП	58	0.80	1	20	26	284	4	соснові лубоїди, златки	10	
18	30	0.9		0.9	10СЗК	43	0.70	1	17	18	225	4	коренева губка, соснові лубоїди	10	
19	21	1.4		1.4	10СЗ+БП	58	0.80	2	19	24	291	4	соснові лубоїди, златки	10	
20	24	4.9		4.9	8СЗ2БП+ЯЛЄ+ОС	78	0.72	1	24	32	312	4	соснові лубоїди, златки	10	
29	4	11.3	(7)	5.1	10СЗ	83	0.65	1	25	32	345	4	соснові лубоїди, златки	10	
29	24	3.5		3.5	8СЗ(53)2СЗ(73)	53	0.74	2	16	20	225	4	соснові лубоїди, златки	10	
31	6	1.4		1.4	9СЗ1БП	58	0.73	2	17	22	210	4	соснові лубоїди, златки	10	
31	7	2.3		2.3	9СЗ1БП	63	0.74	2	20	26	271	4	соснові лубоїди, златки	10	
31	25	11.2		11.2	10СЗ	73	0.69	2	22	30	307	4	соснові лубоїди, златки	10	
32	30	5.5		5.5	10СЗ	73	0.65	1	23	30	307	4	соснові лубоїди, златки	10	
35	14	6.3		6.3	9СЗ1БП+ОС	68	0.74	1	24	30	350	4	соснові лубоїди, златки	10	
35	21	2.1		2.1	9СЗ1БП	78	0.77	1	24	30	361	4	соснові лубоїди, златки	10	
35	33	1.1		1.1	10СЗ	55	0.77	1	21	24	330	4	соснові лубоїди, златки	10	

Загальна обстежена площа по ДП "Волинський військовий лісгосп" складає 331,5 га, в т. ч. по причинах призначення заходів (за переважаючим збудником хвороби/шкідником) :

- соснові лубоїди - 244,2 га;
- коренева губка - 76,1 га;
- буревій, стовбурові шкідники - 11,2 га.

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Основними причинами розладнання обстежених хвойних деревостанів з головною породою сосна звичайна (СЗ) є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на сосні провідне місце посідають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*). Ялина європейська (ЯЛЕ) відпрацьована короїдом типографом (*Ips typographus*) та комплексом златок, про що свідчать наявність характерних ходів та бурової муки під корою дерев. Більшість дерев СЗ та ЯЛЕ відносяться до сухостою минулих років (VI-та категорія стану), але разом з тим - зустрічаються дерева що всохли в поточному році (V-та категорія стану). Такі дерева характеризуються зміною забарвлення глиці до рудого, відпрацьовані стовбуровими шкідниками, в наявності часткове опадання кори, дерева зі зламаними кронами, тощо.

Характер розташування сухостійних дерев поодинокий та груповий (групи по 2 - 3 дерева). Поодинокі є всихаючі дерева (IV-та категорія стану): крони дуже ажурні, хвоя має забарвлення від світло-зеленого до жовтувато-зеленого, дерева з всиханням крони більше 2/3 периметру, з раковими утвореннями (рак сірянка), з механічними пошкодженнями стовбурів та корневих лап більше 2/3 периметру, тощо. Під деревами сліди життєдіяльності у вигляді "стрижених" пагонів від 2 до 3 шт. на м² до 5 шт. на м². Насадження сосни звичайної (СЗ) характеризуються слабким (до 5%) та середнім ступенем пошкодження (до 10%), в наявності також сухостійні дерева зі зламаними кронами, в переважній більшості поодинокого розміщення, які відпрацьовані комплексом златок.

Обстежені насадження в Черемошнянському лісництві з головною породою сосни звичайної (СЗ) та вільхи чорної (ВЛЧ) пошкоджена буревієм минулого року слабого ступеню пошкодження. В результаті дії сили вітру з'явилася значна кількість дерев з вивернутим корінням (вітровали) та зі зламаними стовбурами чи їх частинами (буреломи), дерева із дугоподібно зігнутими кронами. Дереву ІУ категорій стану заселені стовбуровими шкідниками, а У - УІ категорій стану - відпрацьовані ними (з родин лубоїдів, короїдів, златок, поодинокі вусачів). Характер розподілу пошкоджених вітром дерев поодинокий та груповий.

Також в насадженнях прогресує коренева губка. Характер всихання – поодинокий та груповий, ступінь всихання – слабкий. Утворилися «вікна», прогаліни, які заростають кущовою та трав'яною рослинністю. Вікна невеликі по 0,01 - 0,02 га. Деревя V – VI категорій стану відпрацьовані групою стовбурових шкідників, а дерева IV та частково III категорій стану характеризуються наявністю їх вхідних льотних отворів. Під деревами в наявності «стрижені пагони», що є результатом додаткового харчування малого та великого соснового лубоїдів в кронах живих дерев (в середньому від 4 до 10 шт. на м²).

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням дерев стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні, буреломні дерева, дерева з ухилом більше 30 градусів, дугоподібно зігнуті дерева.

В цілому обстежені насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження хвороб лісу та стовбурових шкідників, і відносяться до II класу біологічної стійкості.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до Санітарних правил в лісах України рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 331,5 га у 2026 році.

При складанні акта використовувалися матеріали базового лісовпорядкування ДП "Волинський військовий лісгосп", представленого для лісопатологічного обстеження станом на 01.01.2018 року по Бахівському, Поворському та Черемошнянському лісництвах і матеріалів лісовпорядкування станом на 01.01.2016 року по Бережницькому та Володимир-Волинському лісництвах.

***Примітка:** відбір дерев до рубки, геодезична зйомка лісосік, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів дерев проводились силами лісової охорони ДП "Волинський військовий лісгосп". На момент обстеження роботи по відведенню лісосік до рубки в стадії завершення.*

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Всі виявлені даним обстеженням осередки хвороб лісу поставити на облік до Книги обліку осередків шкідників та хвороб лісу.
2. За результатами лісопатологічного обстеження, відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" і Північно-Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.
3. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.

4. Для недопущення розповсюдження хвороб лісу та стовбурових шкідників, з метою збереження технічних якостей деревини рубки поліпшення санітарного стану лісів (ВСР) необхідно провести в максимально стислі терміни.

5. Порубкові залишки і неліквідну деревину потрібно подрібнювати та розкидати рівномірно по ділянці, для недопущення розвитку та поширення осередків стовбурових шкідників в суміжних насадженнях.

Акт складений в трьох примірниках:

1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";

2-й - Північно-Західному міжрегіональному УЛМГ;

3-й - ДП "Волинський військовий лісгосп".

ПІДПИСИ:

Заступник начальника філії

"Вінницялісозахист" ДСЛП

"Київлісозахист"

 Олександр БОЛЮХ

Завідувач сектору нагляду, обліку і

прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП

"Київлісозахист"

Інженер мисливського сектору
нагляду, обліку і прогнозу філії

 Віталій СТЕГНЯК

"Вінницялісозахист" ДСЛП

"Київлісозахист"

Назальник відділу мисливського
господарства, охорони та захисту лісів

 Олексій РАДЕВИЧ

Північно-Західного міжрегіонального

управління лісового та мисливського

Головний спеціаліст відділу мисливського

господарства, охорони та захисту лісів

Північно-Західного міжрегіонального

управління лісового та мисливського

 Володимир КАСЯНЧУК

Головний лісничий ДП «Волинський
військовий лісгосп»

Інженер ОЗЛ ДП "Волинський військовий
лісгосп"

 Яна ЛИМАР

Лісничий Бахівського лісництва

Лісничий Бережницького лісництва

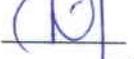
Лісничий Володимир-Волинського
лісництва

Лісничий Поворського лісництва

Лісничий Черемошнянського лісництва

 Віктор МАКСИМЧУК
 Юрослав СМІХОВСЬКИЙ

 Сергій ГРИЦЮК

 Богдан ДАВИДЮК

 Богдан ЯРЕНЧУК

 Павло ОСАДЧУК

 Петро ОСАДЧУК